

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po poštni prejemani ali v Gorici na dom pošiljana:

vsako leto 15 K
 1/2 10
 1/4 5

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Goriskem in Gradiškanskem“ in „Kazipot po ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dva krat v letu „Vozni red železnice, parnikov in poštne črte“ ter mesečno prilogo „Slovenski Tehnik“.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadst. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček. Na naročila brez doposlanih naročnine se ne oziramo. Oglasi in poslanice se računajo po Petiti-vrstah če tiskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za sliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vsako leto 3 K 20 h ali gld. 1-80.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jellersitz v „unski ul., Ter. Leban na tekalšču Jos. Verdi, Peter Krabelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališčni ulici, I. Matiusi v ulici Formica, I. Hovaški v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Klerikalna brezvestnost.

„Gorica“ od sobote je priobčila na prvi strani članek — „Liberalna suša“; pod naslovom je dostavila „dopis z dežele“, ker urednik si je moral biti v svesti, kakó gorostasno lumparijo priobčuje, zato je hotel odvrtiti od sebe vsaj del odgovornosti. Toda članek je resničen izraz brezvestne klerikalne duše, ki se zrcali v proslulem vsliku: „Pa naj hudič vzame vse, kar ni naše!“

In po tem načelu je zgrabila „Gorica“ neko pismo „Trgovsko-obrtna zadruga“ ter nagromadila črne izlive propadle svojati z očitnim peklenskim namenom: priklicati nad del goriskih Slovencev občutno škodo. Le prav je, da je „Gorica“ obskurno zmašilec edino v čast in slavo dr. Antona Gregorčiča, ki danes nima več nikake zaslombe niti v svoji stranki. Ostal je le še „potrebno zlo“, — in njegovo trobilo je brez odmeva „od zdolaj“ v ljudskih vrstah, brez veljave „od zgoraj“. — Da zapečatimo sodbó o podlosti in brezvestnosti Gregorčičevega lista, bodi ta odgovor.

„Trgovsko-obrtna zadruga“ je pojasnila v stvarnem in do zadnje pike resničnem pismu sedanji težavni položaj na denarnem trgu, namignila je na kratko na vzroke sedanjim kritičnim časom, — in končno povabila denarni zavod, kateremu je bilo pismo naslovljeno, za morebitne hranilne vloge po 5 1/2 % od dneva položitve do dneva dvige.

To je bila čisto korektna ponudba, utemeljena v sedanjem položaju denarnega trga. Le klerikalni lump v „Gorici“ je mogel napisati nekaj opazk, ki dokazujejo poleg najžalostnejše nevednosti le največjo podlost in brezvestnost. — Med drugim pravi doslovno:

„Dandanes, ko vendar ne živimo v tako slabih razmerah na denarnem trgu, — ponujajo to obrestno mero (5 1/2 %) kot vloga le še slabo stoječa društva.“

Kličem za pričo te lopovščine vso javnost, ki more dobiti iz tega slučaja jasno sliko o brezvestnosti in hudobiji klerikalnega

časopisja. „Gorica“ računa na neumnost svojih backov, računa na morebitno nepoznanje resničnih odnosov tudi v drugih slojih, — in dosledno računa na neki uspeh, ki naj bi zadel v živo . . . edini slovenski zavod na Goriskem, ki je v živahni zvezi s svetovnim denarnim trgom.

Lump v „Gorici“ se ne sramuje trditi, da . . . „dandanes ne živimo v tako slabih razmerah na denarnem trgu.“

Oprosti, ljubi čitatelj, ako sem naravnost surov v izrazih, rad bi rabil palico, da bi naklestil ž njo hrbet tako podlo brezvestnega jezikača.

Danes se drzne slepariti nevedne backe s tako infamijo, ko je vendar današnji položaj na denarnem trgu na sploh slabši nego po bankrotu l. 1873. Takrat industrija in trgovina nista bili tako razviti in obsežni, denarni trg ni bil tako grozno engazovan, kakor dandanes. Da, danes pretresa denarna kriza stari in novi svet! Amerika, ki nam je vedno pred očmi kakor bajna pravljica o velikanskih zakladih brezmejnega bogastva, je danes pozorišče bankrotov in krahov, kakoršnih človeštvo še ni doživelo. — Podjetja z veliko milijoni glavnic so šla v zrak; banke z milijardami prometa so bankrotovale, mnoge so kar ustavile poslovanje in zaprle svoje prostore na nedolžen čas. Finančniki celega sveta se bavijo z vzroki tega stanja in z vprašanjem, kako od pomoči še večjemu zlu.

Naša stara Evropa, ki je po rusko-japonski vojni sama bila denarno engazovana na vse strani, je pritegnjena v ta ameriški ples in kliče na pomoč vse zdravnike in pomočnike, da bi v tem plesu ne zgubila ravnotežja ter strmoglavila v ameriški prepad.

In kaj je posledica? Državna angleška banka, ki je imela svojo navadno reeskomptno merilo 2 3/4 — 3 %, je zdrvila gori do 7 %. Za njo jaha državna nemška banka, ki je srečno prišla že do 7 1/2 %. In največji naš zavod, avstro-ogerska banka, ima svojo reeskomptno mero 6 %, za lombard celó 6 1/2 in 7 %.

Eskomptna mera ostalih bank je načeloma 1 % nad avstro-ogersko banko. In to je

tudi. Eskompt, kolikor ga je dandanes sploh, je dosegel s postranskimi danes 7 1/2 do 8 % — pri diskontnih in kreditnih družbah celó višje! Vse banke so znižale na polovico in še niže vse dovoljene kredite — in upivajo na svojo klijentelo z zgovorno ter propitčevalno besedo, naj se omejujejo na najnujnejše potrebe; nikar novih investicij, zlasti ne v nepremičnine! —

Na Ogerskem in Hrvatskem je morala priskočiti vlada na pomoč, sicer bi šlo v zrak nešteto zadrug in hranilnic. Kredit je uničen docela! Trgovina trpi velikansko! Škoda bo ogromna!

In v očigled tako hudim časom, ki so prišli nad nas, se dobí v slovenski koži tako brezvesten slepar, ki drznim čelom miga z jezikom, da . . . ne živimo v tako slabih denarnih razmerah na denarnem trgu.

Tako ostudno trditev je spustil v zrak zategadel, da je mogel vreči med svet še večjo lumparijo, češ: in v takih razmerah ponujajo po 5 1/2 % le še slabo stoječa društva! In udri dalje . . . , da bi omajal zaupanje v slovenski denarni zavod!

Iz povedanega je pač jasno, da z denarjem, ki stane po 5 1/2 %, je dandanes z lahkoto zaslužiti še čista — 2 %. In to je gotovo dovolj! Ako je torej „T. o. z.“ ponudila po 5 1/2 %, hoče obrestovati slovenski denar višje nego je doslej obrestovan, — in je pri vsem tem še v položaju, da zasluži pri takih kupčijah do — 2 % in še več!

V slovenskih časopisih so priobčeni oglasi raznih denarnih zavodov, ki ponujajo tudi po 5 1/2 in celó po — 6 %. Tudi okrožnice takega obsega kar dežujejo po naših krajih! Ali komu je padlo v glavo, da bi izvijal iz tega — napade, sumničenja, natolcevanja? Le do najnižje propadlosti podlo človeško truplo bi našlo toliko poguma, da bi tako težke čase izkoriščalo v strankarske svrhe, pa naj trpé drugi morebitne hude posledice njihove — peklensko zlobne volje! In „Gorica“ je odnesla — prvenstvo take propadlosti! Ne bojim se, pritisniti jej tako prven-

stvo na sramotno čelo ter — potrditi je javno s svojim podpisom.

Še nekaj o denarnem trgu pri nas na Goriskem — prihodnjic.

A. Gabršček.

DOPISI.

Iz goriške okolice.

Iz Podgore. — Žalostna nam majka! Vsakemu narodno zavednemu Podgorcu, kateri ima le še nekoliko zavednosti, mora srce vskipeti, ko vidi, kako se dajo nekateri slov. mladeniči za nos voditi od par sem v našo slovensko Podgoro privandranih Furlanov, oziroma Italijanov.

Pri nas v Podgori, in to vse po nevednosti oziroma narodni mlačnosti, se vzdržuje organizacija socialne demokratične stranke, v kateri stojita (in to skupno v objemu) dve politični stranki in sicer: Ena je slovenska socialna-demokratična (ta je še v temi), druga pa je italijanska veleliberalna stranka, katera v slepilo slovenskih mladeničev vpije: „viva socialisti e viva compagni“. In teh par liberalnih Italijančkov ima na združilo število Slovencev podgorskih, s katerimi vzdržujejo skupaj pevski internacionalni zbor. Ne vemo, kje bodo nastopili tisti slovenski fantje z italijanskimi pesmimi. Škandal, da ga ni para. Nadalje slepijo Italijani, da ne sme se gledati na narodnost, ampak da narodnost mora biti celi svet, in oni da dajo roko, ako je njihovega mišljenja, tudi Rusu. Da! Mi jih že razumemo, in tudi njihovo nakano poznamo, ker v slovenski Podgori z drugimi zvijačami, bi ne mogli obstati, in tistih par zapeljanih slovenskih fantov bi jim precej hrbet obrnilo. Nadalje vprašamo podgorske socialne demokrate, zakaj da njih pevovodja, kateri hodi iz Ločnika jih učiti slovenske in italijanske pesmi, zakaj da ne podučuje tudi v Ločniku ital. in slov. pesmi? Saj je tudi v Ločniku nekaj slov. soc. demokracije. Aha, tukaj je vprašaj? Ne učí jih tudi slov. pesmi zato, ker Furlani v Ločniku niso tako popustljivi in zabiti, kakor so tisti podgorski mladeniči, ki se od privandranih Furlanov pustijo za

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

„Treh mušketirjev.“

Francoski spisal:

ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

— In če ga vi dohitite, ne pridete več nazaj, da bi me dali obesiti, zamrmra seržant.

D'Artagnan skomizne z rameni, da svojemu spremstvu znamenje ter vzpodbode svojega konja.

— Za mano, gospodije, za mano! vsklikne nato ter se spusti proti označenemu parku.

Toda sedaj, ko je vojvoda ušel, je smatral vratar za potrebno, da dvakrat zaklene vrata. Treba ga je bilo prisiliti, da jih je odprl, kakor je bilo poprej treba prisiliti seržanta do besede, in zopet so zgubili deset minut.

Ko je bila tako zadnja ovira odstranjena, se je spustila četica s prejšnjo hitrostjo v tek.

Toda niso vsi konji vstrajali v isti hitrosti; nekateri niso mogli vzdržati dolgo te divje gonje; trije so se ustavili čez jedno uro; eden se je zgrudil.

D'Artagnan, ki se ni niti ozrl nazaj, ni tega niti zapazil. Porthos mu je to povedal s svojim mirnim obrazom.

— Da jih le midva dohitiva, pravi d'Artagnan; več jih ni treba, saj so samo štirje.

— Res je, odvrne Porthos.

In zasadi je ostroge v trebuh svojega konja.

V teku dveh ur so preleteli konji dvanajst milj, ne da bi se kaj ustavili; nogo so se jim začele tresti, in sline, ki so jim silile iz gobcev, so močile obleko jezdecov, dočim je silil pot skozi njihove hlače.

— Oddahnimo se trenutek, pravi Porthos, da pridejo te nesrečne živali do sape.

— Ne, usmrtimo jih rajši, odvrne d'Artagnan, samo da pridemo do cilja. Zapazil sem sveže sledove, ne more biti več nego četrte ure, kar so šli tod.

In res, na cesti so se poznali sledovi konjskih kopit; jasno so se še razločevali pri poslednjem dnevnem svitu.

Jahali so dalje; toda ko so imeli za seboj novi dve milj poti, se je zvrnil Mousquetonov konj.

— Prav, pravi Porthos, Febus je končal.

— Kardinal vam ga dobro plača.

— O, odvrne Porthos, nad takimi malenkostmi sem vzvišen!

— Torej dalje, v diru!

— Da, samo če moremo.

In res, d'Artagnanov konj ni hotel dalje; sapa mu je pošla; vzpodbodel ga je še slednjikrat, toda namesto da bi se spustil v tek, se je zgrudil.

— A, vraga! pravi Porthos, Vulkan ima dovolj!

— Prokleta! zarentači d'Artagnan ter se zgrabi z obema rokama za lase, torej se moramo ustaviti! Dajte mi svojega konja, Porthos. Toda kaj vraga delate?

— E, menda padam, odvrne Porthos, ali bolje rečeno, Bayard pada.

D'Artagnan ga je hotel dvigniti, dočim si je Porthos pomagal iz stremen, kakor je mogel, toda zapazil je, da teče Bayardu kri iz nosnic.

— Torej vsi trije, pravi; sedaj je vse končano!

V tem trenutku se je začelo razgetanje!

— Pst! pravi d'Artagnan.

— Kaj pa je?

— Čul sem konjsko razgetanje.

— Gotovo je to konj katerega izmed naših tovarišev, ki prihaja za nami.

— Ne, odvrne d'Artagnan, bilo je pred nami.

— Tc je kaj drugega, odvrne Porthos ter nastavi uho proti oni smeri, katero je bil označil d'Artagnan.

— Gospod, pravi Mousqueton, ki je bil pustil svojega konja sredi ceste ter prišel peš za svojim gospodarjem; gospod, Febus ni mogel v . . .

— Molči vendar! pravi Porthos.

In res, v tem trenutku je prinesel ve ni veter vnovič čisto razločno razgetanje do njihovih ušes.

— To mora biti petsto korakov pred nami, pravi d'Artagnan.

— Da, gospod, res, odvrne Mousqueton, in petsto korakov od tu stoji najhna lovška koč.

— Mousqueton, pištolo! pravi d'Artagnan.

— Tu jih imam, gospod, v roki.

— Porthos, vzemite vi svoje.

— Jih že imam.

— Prav, nadaljuje d'Artagnan ter jednako spravi svoje pištolo; saj razumete, Porthos?

— Ne dosti.

— Tekli bomo za kralja.

— Kako?

nos voditi. Za zdaj ostanemo pri tem in prosimo vse tiste slov. mladeniče, da naj raje vstopijo k „Pevskemu in tamburaškemu društvu Podgora“, katero jih z veseljem sprejme in da boste potem skupno delali na narodnem polju. Tudi inteligenca in posestniki bi morali k društvu pristopiti, da bi se enkrat društvo bolj utrdilo v svrhu narodne izobrazbe, ker dela je veliko, posebno naše učitelje kličemo skupaj na delo. Da bi ne ostal to glas glas vpijočega v puščavi.

Več Podgorcev.

Podgorska mala kronika. — Pri nas smo imeli letos dobro vinsko letino. Kdor želi ukupiti dobre vinske kapljice, naj pride k nam v Podgoro. — Sena smo tako malo pridelali, da nam že zdaj primanjkuje; ako ne pride kakšna podpora, bodisi deželna ali državna, bomo morali živino večinoma prodati. — Pri novem železniškem mostu je otvorjena žaga, katera je tukaj v bližnji okolici goriški na veliko korist kmetom posestnikom in lesnim trgovcem. Žaga se vsakovrstni les. V malo dneh bodo tudi mlinska kolesa se vrtela in mlela koruzo za zdaj in ščasoma mogoče tudi pšenico. Žene motor na surovo olje. V naših krčmah ne udobiš slovenskih časnikov. Udobiš pa 10–20 „zakov“ kart za igro in v nekaj krčmah tudi „Piccolo“. Velika izobrazba!

Iz ajdovskega okraja.

Iz Sela, dne 10. listopada 1. 1907. — (Le polnite nuncem krožnike, saj ne porečejo, da ne!) — Minilo je poletje ter nastopila je tiha hladna jesen. Listje po drevju je že skoro zrumenelo ter žalostno pričakuje svojega najhujšega sovražnika, vetra, da je iztrga ter razmeče okoli!

Minil je tudi god vseh svetnikov in za njim dan vseh vernih duš. Tudi letos kakor vsako leto so molili duhovni gospodje na pokopališču na gomilah — naših znancev in prijateljev, kateri ondu spijo večno spanje. — So molili, toda niso molili zastoj, ker tudi letos so rožljale kronice na krožnik g. nuncu. — Tudi letos je nunc na ta način pobral mnogo denarja od našega nezavednega ljudstva. Za vse reči je naš kmet ubog, samo zato, da se nuncem brez zaslužila polni žepe — no, za tisto mora biti, naj se že vzame, kjer se hoče. Naj zadene našega kmeta na polju še tako velika katastrofa, naj se nahaja v še tako veliki revščini, vsejedno ne opustijo tiste neumne i toli škodljive navade, da bi namreč nehali polniti nuncem krožnike s svojimi težko prisluženimi kronicami.

Denar mora biti, tudi magari če imajo naše „mame“ zadnje jajce od hiše prodati. Kaj res, dragi moji, da boste zmeraj tako lahkoverni ter da boste stavili v nuncu vse svoje zaupanje? Kaj res, da se boste pustili še naprej od nuncu tako motiti? Saj nunci želijo, da bi ostali kmetje še naprej tako bedasti, da bi delili z njimi svoje težko prislužene krvave groše! — Ne, ne, tako

ne sme več biti! — Konec mora biti tej neumnosti, teh podedovanih grehov! Apelujem torej na Vas, dragi moji kmeti, da nehate služiti in se potiti za farsko malho, katera nima dna. Apelujem tudi na Vas, drage kmetke žene, da tudi Ve enkrat odprete oči ter se nehate tako slepo pokoriti farovškim lenuhom, ki so že po drugi poti od Vas tako mastno plačani. Saj oni so dolžni za Vas vsejedno moliti, ne da bi jim Vi to še posebej plačevali. Pa Vas vsejedno manj stane, ako greste tudi Ve same, drage žene, ter pokleknete na gomile svojih dragih, saj Bog bo gotovo tudi Vas uslišal. S tem pa, drage žene, prihranite lepe kronice, katere tako neobhodno potrebujete v svojem gospodinjstvu. Kaj res mislite, da se s temi kronicami, katere daste nuncem, rešijo duše iz vica?

E, ljudstvo, stisni svojo radodarno roko v žugajočo pest!

Iz kanalskega okraja.

Iz Kala. — Že v zadnjem dopisu je bil omenjen govor dveh naših klerikalcev, kako sta se menila „da je tudi Bog imel politiko“. Ta dva teologa v civilu sta jo prav temeljito pogruntala. Če je Bog, po njihovem mnenju, res imel politiko (kaj si onadva mislita s tem, ne vemo), potem nam lahko povesta, kateri list je imel. Anti ne „Primorski list“.

Še nekaj! Čudno se nam zdi, da ni našega Lomška v odboru „krščansko mislečih“. Tako se trudi in dela in nazadnje nima nobene šarže! To je pa res velika nevhvaležnost od strani klerikalcev in z našim ljubim Lomškom res prav iskreno sočutstvujemo!

Govorniki in pevci celega sveta

so poskusili in pričajo, da so Fay-ove pristne Sodsenske mineralne pastile za vsakogar, ki mora dosti govoriti ali peti kakor: parlamentar, duhovnik, učitelj, igralec in pevec, neohodno potrebno sredstvo. Fay-ove pristne Sodsenske mineralne pastile zabranijo pri redni porabi hripavost; preženejo vsako nerazpoloženje izhajajoče iz kateregakoli vzroka. Kdor se še ni prepričal, naj v svojo korist poskusi Fay-ove pristne sodsenske mineralne pastile. Dobi se po vseh lekarnah, mirodilnicah in trgovinah z mineralnimi vodami; škatljica K 125 vin.

Glavno zastopstvo za **Avstro-Ogrsko:**
W. Th. Guntzert. Dunaj XII, Belghoferstr. 6.

Domače vesti.

Shod v Rihembergu. — V nedeljo popoldne ob 2. uri bo imel državni in deželni poslanec Alojzij Štrekelj shod v Rihembergu, in sicer v „Dolnjem gradu“ gosp. barona Lewiczoffa.

Potreba sodomernega urada v Tolminu. — Kako velika je potreba sodomernega urada v Tolminu, keke sitnosti in škodo imajo prizadeti obrtniki, ker se je odbila prošnja za tak urad,

kako postopa vlada z dvojno mero v obrtnih rečeh, drugače s Slovenci, drugače z Lahi, vse to je popisano v okrožnici tolminskega županstva, ki je bila objavljena pred kratkim tudi v „Soči“. Gledé na vse to je stavil narodno-napredni državni poslanec Al. Štrekelj obsežno **interpelacijo** na trgovinskega ministra ter zahteval, da se ustanovi v Tolminu potreben sodomerni urad. Nadejamo se, da bo imela interpelacija zaželjeni vspeh.

Za ugodnejšo poštno zvezo s Pevmo pri Gorici. — Široko je znano, kako skrajno neugodna je poštna zveza z vasio Pevmo, ki je oddaljena le nekaj minut od Gorice, ter kake neprilike nastajajo čisto radi te neugodne zveze za tamkajšnje posestnike ter za one, ki pišejo v Pevmo ali v njeno obližje. Polno prošnje je že bilo oddanih na poštno ravnateljstvo v Trst, da bi se opomoglo v tej reči, pa doslej vedno brezuspešno. Sedaj pa je stavil narodno-napredni državni poslanec Štrekelj obsežno **interpelacijo** na pristojno ministerstvo z zahtevo, da se končno vendar enkrat uredi poštna zveza s Pevmo na ugoden način. Interpelacijo priobčimo.

Odlikovanje. — „Wiener Zeitung“ 12. t. m. je objavila, da je Franu Dukicu, predsedniku okrožnega sodišča v Rovinju, podeljen red železne krone III. razreda, Julijanu Čovazu, sedanjemu voditelju c. kr. okrajnega sodišča v Vodnjanu, viteški križ Fran Josipovega reda in Karolu Buncu, kancelijskemu oficijalu v Komnu, zlati križec za zasluge.

Iz pravosodnih služb. — Više sodišče v Trstu je imenovalo avskultantoma pravna praktikanta dr. Pompeja Zumina v Gradišču ob Soči in Antona Medveša v Gorici.

Nesramen dopis iz peresa kakega švabskega profesorja v Gorici je izšel v „Grazer Tagblattu“ pod naslovom „Die Hetze gegen die deutschen Professoren in Görz“ (Gonja proti nemškim profesorjem v Gorici). Dopis je pač skrajno nesramen. Pravi, da znani dogodki izvirajo iz skupnega sovraštva Lahov in Slovencev proti nemškemu vodstvu realke in njegovi opori: dolžnostim zvestim nemškim profesorjem. Pravi, da narodni predbojevniki hočejo na realki jednake razmere kakor na gimnaziju, kjer je laški ravnatelj, ki izigrava zavod Slovencev v roke, ter da se hujška javnost in učence proti nemškemu ravnatelju in nemškim profesorjem. Ravnatelju se šteje v greh, če pokliče kakega nemškega suplenta itd. „Učenski material“ mu je jako len, Gorica je znana kot pribežališče drugodi zapodenih dijakov, iz srednjeevropskih razmer so premeščeni nemški profesorji tu sem v Gorico, potem opisuje, kako delajo učenci s temi ubogimi nemškimi profesorji, učenci, ki imajo prirojene talente za skandale. Potem se spravlja nad „Sočo“, katero imenuje „das windische Blättchen“. Veseli ga je, da se je bila začela državna policija brigati za te reči, na kar da je nastal mir. Pravi, da so časniki priznali svoj namen: pristuditi nemški učni jezik in nemške profesorje. Potem obrekuje slovenske

profesorje, končno pa nemški nesramni dopisnik zahteva od nemških poslancev, naj bi poprašali vlado, kako misli štiti nemške profesorje pred surovostmi njihovih sovražnikov; profesorje, ki delujejo z največjim samozatajevanjem ter izrabljajo svojo moč in zdravje za nevhvalno utrudljivo delo: vzgajati **degenerirane** in nahujskane učence.

Čitali smo dopis v „Grazer Tagblattu“ enkrat, dvakrat; ali čim večkrat ga čitaš, tim huje občutiš kopico nesramnosti. S temi se pobavimo prihodnjič obsirneje.

Dr. Šustersičeva skrb za Nemce. — Hribar je govoril o tej skrbi na nedeljskem shodu tako-le: „Gledé nemške gimnazije v Ljubljani se sklicuje dr. Šustersič, da sem se trudil za korno poveljstvo v Ljubljani in patetično vzklika, kaj bi bilo, če bi potem ne bilo nobene nemške gimnazije v našem mestu, ker so častniški sinovi večinoma nemški! To je banalno! Tudi brez nemške gimnazije se še vedno lahko poučujejo ti nemški sinovi v nemščini. Faktum je, da se mora dr. Šustersič zdaj na vse načine truditi, da bi odvrnil od sebe in svoje stranke sramoten škandal, ko je dovolil nemško gimnazijo v Ljubljani samo iz ljubezni do Nemcev. Leta in leta je dr. Šustersič rohnol v dež. zboru nad nemškimi poslanci, vse jim je rekel, samo ljudje niso bili. Mi, ki smo z veleposestniškimi poslanci nastopali skupno samo, ko se je šlo za podporo slovenskemu gledališču, smo mu bili izdajalci. Kako pa zdaj govori? Takole je rekel v nedeljo v Unionu: „Vsak naj v svoji koži ostane in v svojem jeziku govori. V Ljubljani narašča nemška „moč“, kadar preveč o nji govorimo. Ne dajmo s takim vpitjem ostalemu nemštvu povod potezati se za kranjske Nemce in klicati vso mater Germanijo in ne bomo polagali toliko važnosti na ta votli strah, bodo Nemci v Ljubljani skopneli kakor pomladanski sneg in po par letih bo treba pri nas Nemca z laterno iskati. Nemška gimnazija nam ne more delati sivih las.“ (Klic: Dr. Šustersiču seveda ne!) Tako govorjenje je blasfemija! Nemška moč v Ljubljani je velika, ker jo podpirata Kranjska hranilnica s svojimi milijoni in vlada. Kdor tako govori, kot je dr. Šustersič govoril, dela za Nemce. Nemški naval na Ljubljano je vedno ljutejši. To ve dr. Šustersič prav dobro, a hinavsko drugače govori. V dokaz, da je dr. Šustersič govoril Nemcem v prid, citajte „Grazer Tagblatt“ in „Grazer Tagespost“, ki ga hvalita, kako pametno je govoril!“

Z realke. — Pri zadnji šolski pridigi je povedal na dolgo in široko g. dr. Zorn, katet na realki, da bi morali dijaki nastopiti legalno pot in ne demonstrirati, ako so mislili, da se jim godi krivica.

O kričečih razmerah na šoli so izvedeli še 2 tedna pred demonstracijami na cesti 3 razredniki! Pojasnila je dobil slednjič tudi ravnatelj!! Ali niso bila ta pota pravilna? Naprej! Dijaki so se obrnili na šolski svet in ta dr. Zorn je poznal razmere ravno tako kot dijaki; kajti on je ud šolskega sveta!!

— V službi za kralja se polastimo teh konj.
— A, tako! pravi Porthos.
— Torej, niti besedice, ni na delo!
Vsi trije so izginili v noč, tiho kakor duhovi. Ko je cesta zavila, so zagledali luč, ki je svetila med drevjem.
— To je torej hiša, pravi d'Artagnan tiho; prepustite stvar meni, Porthos, in storite vse, kakor jaz.
Priplazili so se od drevesa do drevesa ter se približali koči na dvajset korakov, ne da bi jih kdo videl. Od tu so zapazili pri svitu svetilke, ki je visela na drogu, štiri prepele konje. Hlapec, ki je stal pri njih, jih je krmil. Poleg konj so ležala sedla in uzde.
D'Artagnan se je naglo približal ter dal tovarišema znamenje, naj ostaneta nekaj korakov zadaj.
— Jaz bi kupil te konje, pravi hlapec.
Ta se začudeno obrne, toda ne reče niti besede.
— Kaj me nisi razumel, Jurček? nadaljuje d'Artagnan.
— O, pač, odvrne ta.
— Zakaj ne odgovoriš?
— Ker ti konji niso na prodaj.
— Torej ti jih vzamem, pravi d'Artagnan.
In iztegnil je roko ter pograbil najbližjega konja. Njegova tovariša sta se v tem hipu prikazala ter storila istotako.
— Toda, gospodje! vzklikne hlapec, ravnokar so pretekli šest ur, poti, in komaj pol ure je, odkar so razsedlani.
— Pol ure počitka zadostuje, odvrne d'Artagnan, sapa so že lahko ujeli od tedaj.
Konjar je zaklical na pomoč. Nekak intendant je prišel iz koč, ravno ko so d'Artagnan in njegovi tovariši stavili sedla konjem na hrbte.

Intendant se je začel delati kakor da je on tu gospodar.
— Dragi prijatelj, pravi d'Artagnan, besedico še, pa vam posvetim v možgane.
In pomolil mu je pod nos cev svoje pištole, ki jo je pa takoj zopet stisnil pod ramo ter nadaljeval svoje delo.
— Toda veste li, gospod, nadaljuje intendant, da so ti konji last gospoda Montbazona?
— Tem bolje, odvrne d'Artagnan, vsaj vem, da so dobre živali.
— Gospod, pravi intendant, umikaje se počasi proti vratom, povem vam, da grem poklicat svoje ljudi.
— In jaz svoje, odvrne d'Artagnan. Jaz sem poročnik pri kraljevih mušketirjih, deset stražnikov je za menoj, ne čujete li konjskih kopit? Bomo že videli.
Slišati ni bilo ničesar, toda intendant se je bal, da jih res čuje.
— Ali ste gotovi, Porthos? vpraša d'Artagnan.
— Da, gotov.
— In vi, Mouston?
— Tudi.
— Torej na konje, in odidimo.
Vsi trije so skočili v sedla.
— Hoj, sem k meni, hlapec s svojimi puškami, sem k meni! zakliče intendant.
— Naprej! veleva d'Artagnan, pokažimo, kd smo! In zdijali so vsi trije kakor veter.
— Sem k meni! je tulil intendant, konjar pa je tekel v bližnje poslopje.
— Pazite, da ne ubijete svojih konj! zavpije d'Artagnan z glasnim smehom.
— Strela! zakolne intendant.

Na poti se je zasvetilo, kakor da se je oddaleč zabliskalo; nato je počil strel, in v istem trenutku so čuli jezdec, kako so zažvižgale kroglice ter izginile v zraku.
— Streljajo kakor lakaji, pravi Porthos. Za časa kardinala Richelieuja se je boljše streljalo. Se spominjate poti v Crèvecoeur, Mousqueton?
— Ah, gospod, desna obla me še zdaj boli!
— Ali ste gotovi, da smo na pravem sledu, d'Artagnan? vpraša Porthos.
— Vraga! kaj niste čuli?
— Česa?
— Da so ti konji last gospoda Montbazona?
— Ne, in?
— No, gospod Montbazon je soprog gospe Montbazon.
— Dalje?
— In gospa Montbazon je Beaufortova ljubica.
— Aha, razumem, odvrne Porthos. Ona je torej nastavila na cesti konjske postojanke.
— Uganili ste.
— In mi smo vojvodi za petami in jahamo iste konje, katere je on ravnokar zapustil.
— Dragi Porthos, vaš razum je resnično izvereden, pravi d'Artagnan na pol resno na pol zlobno.
— Phé! odvrne Porthos, jaz sem tak, kakor sem sem pač.
Tako so dirjali eno uro; konji so bili vsi beli od pene, in raz trebuhe jim je kapala kri.
— Oho! Kaj sem videl tam le? pravi d'Artagnan.
— Srečni ste, če morete v tej temi kaj videti, odvrne Porthos.
— Iskre sem videl.
— Tudi jaz sem jih videl, pravi Mousqueton.
— A, a! torej smo jih morda res dohiteli?

in ali ni slišal g. dr. Zora žvižganja na gorilaču, med tem ko je bil on v konferencijski sobi, in je ves profesorski kolegij vedel za to? Prosimo prav uljudno g. prof. dr. Zora, da nam da pameten odgovor ter navede druge legalne poti!!

O rešitvi gimnazijskega vprašanja na Kranjskem pišejo strašno veliko po klerikalnih listih. Seveda se hvalijo in povzdigujejo v deveta nebesa. Kako je pravzaprav s to rešitvijo, razvidimo iz govora državnega poslanca Hribarja na nedeljskem shodu v Ljubljani. Rekel je med drugim: „Rešitev, da Nemci dobe v Ljubljani svojo gimnazijo, je izdajstvo nad slovenskim narodom! (Klici ogorčenja). Prva ljubljanska gimnazija ni bila nikdar nemška posest, edino nemški se je poučevalo od takrat v njej, ko je latinski učni jezik izpodrinila nemščina. Naučno ministerstvo je nameravalo imenovati gimnazijo razdeliti, da bi se nemške paralele postavile pod vodstvo slovenskega ravnatelja, kakor so slovenski gimnazijski razredi v Celju podrejeni nemškemu. Dovolitev nemške gimnazije v Ljubljani je ustanovitev nemškega gnezda, kjer se bodo zlasti sinovi manj premožnih slojev vzgajali za najhujše renegate s stipendijami Kranjske hranilnice. Za 76 nemških dijakov pa se dovolji cela gimnazija! Kaj je potem še izdajstvo, če to ni! (Ogorčenje).“

Dr. Šustersič pravi, da je dosegel protikoncesije s tem, da smo dobili 4 slovenske gimnazije na Kranjskem. To je izkrivljanje dejstev. Naučno ministerstvo je že pred več leti izjavilo, da nima nič proti temu, da se poslovenijo višji razredi naših kranjskih gimnazij, le v tem potrebne knjige naj se spišejo. Dokaz temu je, da mi je 17. novembra 1902. ko sva bila z dr. Plojem pri takratnem naučnem ministru Hartlu, ta dejal da nam Slovencem učna uprava želi dati slovenskih gimnazij in da upa, da dobe profesorji, ki bi spisovali potrebne učne knjige, potreben dopust. Doma sem potem deželnega odbornika Povšeta, ki je pri dež. odboru referent v tej stvari, opozoril na to, naj dež. odbor zahteva od ministerstva dopustov za dotične profesorje. Nekaj se je v tem oziru res zgodilo, a premalo. Tudi ministerjalni svetnik dr. Wiener mi je leta 1902. dejal, da ni nobenega zahtevka od vlade proti slovenskim srednjim šolam. Kje so torej protikoncesije za nemško gimnazijo v Ljubljani?

Profesor Brechler na realki se baje strašno jezil na „Soča“ ter pravi, da jej že pokaže ter da nastopi proti njej. Za to, kar so pisali o njem laški listi, in pisali so isto, kakor „Soča“, mu ni toliko — samo „Soča“ ga peče. Ta „windisches Blättchen“ je pekel že marsikoga pa bo tudi še marsikoga, kdor boče rečeti, da živi v Gorici. Gospod Brechler, torej „pokažite“ nam in nastopite — mi smo pripravljeni! — Morda nam more povedati tudi, kdo je pisal oni nesramni dopis v „Grazer Tagblatt“?

„Kdo ga je vrgel?“ — „Gorica“ je prinesla pod tem naslovom članek, ki je izliv duše. Kdo je vrgel Tonklja? Proti njemu se je boril Gregorčič, pa tudi Gabršček. Ker se je boril Gregorčič in se je za Tonkljem prikazala Gregorčičeva zvezda-vodnica, se more pač reči: Gregorčič ga je vrgel, kljub temu, da je bil glavni bojevnik Gabršček. Gabršček je delal za Gregorčiča. — Grdo je za Gregorčiča, da ne pusti Tonklja niti sedaj na miru, ko počiva v hladni zemlji. Kaj bi zopet rad pisal kak članek kot tisti „Tonkli in njegova okolica“, kate- tega nesramnost je presegla vse meje tedaj, ko je Gregorčič izrodek svoje nizke duše zapljal s svojim podpisom pred celim svetom?! — Tiho, možje pri „Gorici“, če ne napravimo ni maselnik, strahovit maselnik!

Pelagra v Brdih. — V ponedeljek je bila naša komisija za pelagrozne. V Kožbani, Medani in Biljani se je dognalo 400 slučajev bolezni. V Gradišču zidajo pelagrozarij le za 40 oseb.

Požar. — V Dol. Vrtojbi je nastal danes okoli 11. ure ogenj, in sicer pri Antonu Kemcu. Zgorel je hlev, seno in drugo. Kako je nastal ogenj, se ne ve.

Poneveril je 4890 K 30 letni oskrbnik Josip Felder pri pl. Leviczoffu v Rihembergu ter pobegnil s svojo ženo vred.

V sredo so pripeljali v Gorico iz Cerknega cigana Pavla Hudoroviča in njegovega sina, ker sta ukradla svojemu tovarišu Ivanu Hudoroviču konja in voziček na Optinah.

Aretilali so v Gorici nekega ogerskega vojaka, ki bi bil ukradel več kosov perila perlici M. Favot. Perilo je last g. Dekleve, hotelirja pri „Zlatem jelenu.“

V Gorico dobimo del dragonskega polka št. 5. in 2. kompaniji pionirskega bataljona št. 11. iz Przemysla. V Trzin in Ronke pride pa en lovski bataljion.

Opozorjamo slovenske gostilničarje in zasebnike na Goriškem na oglas tvrde g. Cuzzi iz Pulje. Ker je gosp. Cuzzi dober hrvaški rodoljub in vester trgovec, ga toplo pripočam.

Neko visoko damo je naznanila državni pravdnistvu policija v Gorici radi falzificiranja podpisa na menici, glaseči se na 1000 K. Upletenih je v to reč še nekaj drugih oseb. Dama je soproga visokega vojaškega dostojanstvenika v pokoj.

Listnica. — Nekaterim gg. dop.: Jutri v „Primorcu“.

Trgovsko - obrtne in gospodarske vesti.

Obdarovanje konj na Tolminskem. (Konec.) — Snaga v hlevih odstrani veliko vzrokov bolezni, in snaga pri konjih vpliva za polovico krme. V splošno korist je oprijeti se podanih nasvetov, ker s tem da pokažemo tudi pri tem zanimanje, skrb in trud, prepričajo se tudi merodajni činitelji, da se bolj ozirajo na naše potrebe, kar se vsekakor zgoditi mora, ako se pri tem vpošteva dejstvo, da je tudi državi potrebno gledati na to, da si ohrani in pripravi do časa za vsak slučaj potrebni material. Toliko država kolikor dežela je to leto tudi dokazala, da zanimanje za konjereje rase. Določilo se je letos v ta namen več daril. Vsega skupaj razdeliti je 1120 kron. Ta svota je, odkar obstoji obdarovanje konj v našem okraju, največja.

Namenjeno je tudi za naprej svote za darila pomnožiti, ako potrebe to zahtevajo.

Dokažimo sami, da napredujemo in uspeh ne izostane. Dalje je potrebno naglašati, naj posamezniki pazijo, da so konji pravilno podkovani. Pri tem ni štediti ne časa ne denarja. Hoja do dobrega kovača se dobro izplača, ne samo radi tega, ker se žival ne pokvari, ampak tudi ker pravilno pribita podkevi dalj časa traja. Zato je pa tudi prav, da se je letos določila nagrada za kovača. Slednjič priporočam, naj vsak po svojih močeh širi zanimanje za razvoj naše konjereje ter skuša vsistriti zdravo tekmovanje med našimi konjerejci. Prihodnje leto mora dokazati, da razumemo tok časa.

Vsestransko pritrjevanje besedam župana je dokazalo, da posamezne ne veseli samo večje število daril, ampak da so pripravljeni delati v zmislu nasvetov komisije.

Nato je sledila razdelitev daril: Obdarovani so: Anton Volarič, Magozd 110 K, Anton Gabrščik, Svino 100 K, Franc Sivec, Smast 75 K, Andrej Kobal, Ponikve 75 K, Anton Volarič, Svino 65 K, Anton Ručna, Svino 65 K, Anton Benedežič, Idersko 60 K, Anton Korinčič, Idersko 60 K, Anton Koren, Koseč 50 K, Valentin Pregl, Lom 50 K, Blaž Pavlin, Drežnica 50 K, Miha Kanal, Volarje 50 K, Franc Sivec, Smast 50 K, Anton Šavli, Idersko 40 K, Ivan Leban, Poljubi 50 K, Ivan Pervanje, Polje 40 K, Anton Volarič, Svino 30 K, Anton Ručna, Svino 30 K, Jožef Kavčič, Poljubi 30 K, Anton Sovdat, Smast 30 K, Ivan Lapanja, Ponikve 25 K, Andrej Benedežič, Idersko 25 K. Iz tega izkaza je razvidno, da se razdeli znesek daril na posamezne okraje Cerkno 40 K, Kobarič 840 K, Tolmin 380 K. Kako doseči enakomernejše razdelitev zneskov posameznim okrajem, to povejo razumniku zadostno navodila komisije. Zato pa interesentje takoj na delo! Slednjič morem pa omeniti še to: Gospodje komisije so jako uljudni, družabno spoštovanja vredni možje. Iz tega ozira nemamo nič proti njim. Nekaj se pa nam vendar čudno zdi. V izključno slovenski okraj prihajajo kot udje obdarovalne komisije, v imenu dežele toliko goriške kolikor istrske, izključno gospodje italijanske narodnosti. Pretekla je dolga vrsta let, kar obstojijo obdarovalne komisije, menda 35 let. Največji del dežele je slovenski, največ konjerejev je slovenskih, zastopniki dežele so pa — Italijani. Smejal bi se človek — ko bi ne bila prežalostna slika naših razmer. Ali res nimamo Slovenci mož v to zazumnih in sposobnih? — Oskar Gabrščik.

Politični pregled.

Poslanska zbornica. — Ko so prišli novi ministri v zbornico, so krščanski socialisti ploskali, češki radikali in socialisti pa so zagнали velik krik in vik. Beck je predstavil zbornici nove ministre. Češki soc. demokrat je predlagal, naj se otvori debata o Beckovem

govoru, pa je bil predlog odklonjen. Potem se je razpravljalo o zvišanju častniških plač. Po sprejetju tega predloga se je razpravljalo o Šramlovem predlogu glede draginje živil.

Tiskovni odsek je imel 13. t. m. sejo; zahtevalo se je preklic prepovedi svobodne kolportaze. Vladni zastopnik je povedal, da vlada dovoli svobodno kolportazo, ako se tiskovne pravde odvzamejo porotam ter se izroče rednim sodnijam.

Dr. Fran Fiedler, novi minister za trgovino, se je rodil leta 1858. blizu Prachatic na Češkem. Po dovršenih pravnih študijah na češki univerzi v Pragi je postal uradnik v češkem deželnem odboru. Ob enem je bil profesor za narodno ekonomijo in trgovinsko statistiko na češki trgovski akademiji v Pragi. Leta 1899. je bil poklican na češko univerzo, kjer po smrti prof. Prazáka predava upravno vedo in avstrijsko upravno pravo. L. 1901. je bil izvoljen kakor kandidat mladočeške stranke v državni zbor, kjer zastopa sedaj praško predmestje Karlin.

Novi češki minister-rojak Karl Prášek je mlad parlamentarec. Porodil se je l. 1868. Obiskal je ljudsko in meščansko šolo in se potem posvetil kmetijstvu. Služil je tri leta pri vojaki, kje je postal desentnik. Prášek je torej več ali manj avtodidakt in je to prvi slučaj na Avstrijskem, da postane kmet — minister. Najprej je spadal k mladočeški stranki, a kmalu je prešel na razredno politiko agrarcev. Leta 1901. je prvič prišel v parlament kakor član češke agrarne skupine. Po letošnjih volitvah postal je predsednik češkega agrarnega kluba. Prášek je tudi predsednik češkega oddelka deželnega poljedelskega sveta na Češkem.

Novi nemški minister-rojak Fran Peschka je kmetijskega pokolenja. Porodil se je l. 1861. pri Litomišlu na Češkem; absolviral je srednjo gospodarsko šolo in služil kot enoleten prostovoljec pri vojaki. L. 1891. je bil izvoljen v parlament, kjer je vstopil v nemško levico. V minoli parlamentarni dobi pa se ni pripojil k nobenemu nemškemu klubu in ustanovil posebno agrarno skupino. Po letošnjih volitvah vstopil je s svojimi somišljeniki v nemško nacionalno zvezo.

Ministra za deželo brambo FML Latscherja bo za časa njegovega dopusta zastopil FML Georgi.

Češki deželni zbor se (kakor poroča „Union“) ne sestane več, marveč bo še pred 1. januarjem razpuščen. Nove volitve se bodo vršile meseca marca.

Nemški cesar in carica se mudita na Angleskem, kjer sta bila seveda navdušeno sprejeta. Oba vladarja sta govorila tudi običajne napitnice, v katerih se povdarja prijateljstvo in svetovni mir. — Nemški cesar se tako malo potolaži v daljavi radi znanih berolinskih skandalov.

Dr. Laginja bo najbrže imenovan v državno sodnijo.

V pogodbenem odseku je povedal Šuklje, da je „Slov. klub“ za nagodbo, Ploj da je jugoslovanski klub proti nagodbi.

Razne vesti.

Akad. podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Gradcu in novoustanovljena ženska podružnica priredila dne 16. t. m. v dvorani „Kaufmannshaus“ veliko veselico. Na vspeh sta dve gledališki igri „Napoleonov samovar“ in „Zaljubljeni gospod papa“, več pevskih točk in ples. Vstopnina znaša 1 K.

Orzen roparski napad se je zgodil v Trstu v ulici sv. Jakoba zvečer v ponedeljek okoli 7. ure. 42-letnega Jurija Trevisana je obstopilo 5 lopovov. Prijeli so ga, držali in mu vzeli iz žepa 12 K. Enega so dobili.

Burja je na polju v Trstu ovadila radi latvine g. Erminij. Šink, ki stanuje v ulici di Tor San Pido št. 4. Prišel je namreč na policijo in tam povedal, da je njegova služkinja Josipina Škulj dne 6. t. m. na oknu stepala neko preprogo, vredno 32 kron. V tem je pa burja s tatinskimi namenoma zavrhala in iztrgla dekl preprogo iz rok ter jo odnesla. Sedaj se pa ne ve, kam je šla ta tatinska burja. Upati in žeteti je pa, da pride kmalu zopet nazaj, pa ne burja, ampak preproga.

Proti „kulturnemu delu“ S. L. S. se obrača slovensko dijaštvo, ki je v Pragi in Gradcu obsodilo klerikalno „rešitev“ srednješolskega vprašanja. Resolucije priobčimo.

V Trstu je napadel neki vojak v družbi z nekim človekom blizu ulice Tor san Piero neko gospe ter jej iztrgal torbico z denarjem. Oba sta pobegnila.

Tisotletna kultura? — „Piccolo della sera“ od dne 9. XI. 07. je posnel iz videmskega „Paese“ to-le novico:

V Basaldelli (kraju sev. Italije) so pokopali na tamošnjem katoliškem pokopališču ženo nekega drugoverca, seveda v posebnem kotu. Poleg nje so kmalu na to zagrebeli neko dete. A ker je bil ta grob preblizu prvega, so tamošnji prebivalci protestirali proti temu ravnanju župnikovega. A to še ni dovolj. Pisali so vdovcu grozljivo pismo ter so slednjič na dan Vseh mrtvih razbili s „canpini“ nagrobni kamen pokojne drugoverke, preobrnil stebriče krog groba, si na grobu dovolili obscena dejanja ter pokrili spozorišče svojih junaških činov s plastjo smradljivih odpadkov. Brez komentarja.

Del gore se je porušil pri vasi Felines na Francoskem. Zasulo je 40 hiš. Prebivalci pa so se rešili.

Laški visokošolci manifestujejo za laško vseučilišče na Duražu in v Gradcu. Prišlo je seveda tudi do spopadov z Nemci.

Velik požar je bil v ladjedelnici v Portsmouthu. Gasilo je 300 mornarjev.

V Moskvu je pogorelo operno gledališče Solodovnikov.

Za slovensko vseučilišče v Ljubljani. — V Pragi so imeli vsi slovenski in češki dijaki shod, na katerem so zahtevali ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani.

V Volikom Varadinu se je porušila nova hiša veletržca Brajderja. Več delavcev je smrtno ranjenih.

200.000 mark je pobral iz blagajne gostilničarske zveze v Vratislavi zvezin blagajnik ter pobegnil.

Odda se v najem lepo opravljena soba

v Gosposki ulici v I. nadstropju
z razgledom na ulico in prostim vhodom.

Patančen naslov pové naše upravnistvo.

Naznanilo.

Usojam si naznaniti sl. občinstvu in svojim odjemalcem, da nadaljujem kleparsko obrt

tvrdke Karol Čufer
pod istim imenom.

Vodstvo moje obrti prevzame g. Ant. Bregantič, izkušen poslovodja.

Zanašaje se na Vašo naklonjenost, se priporočam za obila naročila in zagotavljam točno postrežbo in zmerne cene.

Z odličnim spoštovanjem

Ana vd. Čufer.

P. S. Sprejme se takoj krepkega učenca.

Tvrdba G. Cuzzi

pridelovalec vina in veletržec

v Pulju

naznanja cénjenim svojim odjemalcem in ostalim p. n. slovenskim gostilničarjem na Goriškem, da jih obišče v kratkem nje zastopnik-potovalec g. Nikolaj Desić, kateri jim predloži uzorce letošnjega pridelka in prosi, da istega blagohotno počasté z obilimi naročili.

Poprava in komisijska zaloga dvokoles
Waffenrad z dveletnim
in Bayal z enoletnim jamstvom
pri
Batjelu
v Gorici, Via Duomo št. 3.
Prodaja tudi na mesečne obroke.

Največji dobiček
Mark 600.000

Naznanilo
sreče.

Za dobičke garan-
tira država

Vabilo k udeležbi
dobitnih šans

pri denarni loteriji, za katere garantira država
Hamburg in pri kateri jo

9 milijonov 841.476 Mark dobitkov.

Glavni dobitki te prekernostne denarne loterije
so sledeči: Največji dobiček je v srečnem slučaju
600.000 Mark.

1 premija à 300.000 Mk.	1 dobiček à 40.000 Mk.
1 > 200.000 >	1 > 30.000 >
1 > 60.000 >	7 > 20.000 >
1 > 50.000 >	1 > 15.000 >
1 > 45.000 >	11 > 10.000 >
1 > 40.000 >	46 > 5.000 >
1 > 35.000 >	103 > 3.000 >
1 > 30.000 >	163 > 2.000 >
1 dobiček > 100.000 >	539 > 1.000 >
1 > 60.000 >	693 > 300 >
1 > 50.000 >	181 > 200 >

V celotnem obsegu loterije, katere je 7 razredov
razvrstena 100.000 srečk z 48.405 dobitki v 8
premijskih, tako da mora približno polovica vseh
srečk z gotovostjo zadeti.

Največji dobiček 1. razreda znaša v srečnem
slučaju 50.000 Mark ter se zviša v 2. razredu na
55.000 Mark, v 3. razredu na 60.000 M., v 4. na
65.000 M., v 5. na 70.000 M., v 6. na 80.000 M.
in v 7. na 600.000 M.

Srečkanje je postavno določeno.

Cene srečkam 1. razreda so sledeče:

cela orig. srečka M. 6.— ali K 7.—
pol > 3.— > 3:50
četrt > 1:50 > 1:75

Vloge za ostale razrede, kakor tudi natančno
določilo dobitkov je razreda so sledeče:
grhom opremljenih srečkovnih listin, katere razpo-
šiljam na zahtevo zastoj in poštne prosto.

Vsak vdeleženez loterije dobi takoj po dovr-
šenem srečkanju uradno listino, ne da bi jo moral
še-le zahtevati.

**Izplačevanje in dopošiljanje dobitkov
se oskrbi strogo tajno.**

Naročila sprejemam proti povzetju ali pa
proti naprej plačilu.

Oglasiti se je torej v svrhu naročil predsto-
ječega srečkanja takoj, ali pa vsaj do

21. novembra

zaupno na naslov:

Samuel Heckscher senr.

Bankgeschäft v HAMBURGU.

Peter Cotič,

čevlarski mojster v Gorici, Raštelj št. 32.

naznanja sl. občinstvu in cenjenim gg. odjemalcem v mestu in
na deželi, da je **otvoril**

v **Gosposki ulici št. 1. vis-à-vis „Monta“**

svojo podružnico, v kateri posluje osebno. Prejema vsa naročila
za izdelovanje novih čevljev in za poprave.

Velika zaloga vseh vrst že izdelanih čev-
ljev. — Naročila se pošiljajo v mestu na dom, na
deželo pa z obratno pošto.

Spreten čevlarski pomočnik

za šivano delo

dobi takoj trajen zaslužek

pri mojstru Philipp

Gorica, Corso št. 6.

Največja iznajdba!

Samo 2'55 gld. stane

po najnovejši iznajdbi sestavljena, 36 ur idoča
nikel-ramont. žepna ura s sekundnikom, znamka
„System-Roskopf-Patent“. Ta ura ima svetli-
kajočo se cifernico — tako, da se vidi na ro-
tudi v temi. Garantira se pismeno za 3 leta.
(Uri priložimo brezplačno lepo verižico ter 5
okrasov).

Fina, lepo izrezljana srebrna ura za gospode z
verižico vred stane samo **gld. 5'55.**

Za nengajajoče se povrne denar. Vsaka ne-
varnost je izključena. Odpošilja se proti povzetju,
ali proti naprej plačilu.

M. J. Holzer-jeva vdova Marija Holzer
tovarniška zaloga ur, zlatnine, srebrnine, kitajskega
srebra ter zaloga godal

KRAKAU St. Gertrudgasse 29. Hochparterre
(preje Dietelgasse 73)
Ceniki zastoj in poštnine prosto. — Iščete se potnik!

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najcenejše kupevališče nirsberškega in drobnega
blaga ter tkanila, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Na, boljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in šoljarje.

Svetlinjelo. — Rožni vencl. — Mašne
knjižice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje,
krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih
ter na deželi. 2 35-8

Andrej Fajt

pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Slav. št. 2.

Filijalka v Dornbergu.

Sprejema naročila vsakovrstnega
peciva, tudi najfinejšega, za nove
maše in godove, kolače za bir-
mance, poroke itd. Vsa naročila
izvršuje točno in natančno po želji
naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke,
fino pecivo, fina vina in likerje
po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča gorliške
plince, potlice itd.

CHRISTOFLE

Namizno orodje in posodja
vseh vrst.

Priznane talice posrebovane
najlepše forme.

Kompletne kasete namiz-
nega orodja, posodja za
emake, kave, čaj, na-
mizni podstavki, umetni
lindolki.

Jedino nadomestilo
pravega srebra.

Posebni lindolki za hotela, restavracije
in kavarne, kateri tudi posrebovane, gospo-
dinstvo itd.

G. kr. dvorni salonični

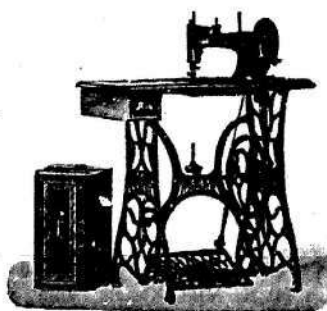
Christofle & Co. — Dunaj

L. Operaring 5 (Heinrichshof).

— Ilustrovan cenik na zahtevanje. —

V vseh mestih zastopano po prekupcih.
Kot jamstvo svoje kakovosti imajo nam lindolki
gusto tovarniško znamko in ime Christofle

Pfaffovi šivalni stroji

so res najboljši za rodbinsko rabo, kakor
na pr. za šivanje, krpanje in umetno ve-
zenje. — Neprekosljivi za obrtne namene,
šivajo naprej in obratno, tiho in mirno
brez vsakega ropota. Jamčiva do 10 let.

Glavna zaloga in zastopstvo

SAUNIG & DEKLEVA V GORICI

Magistratna ulica št. 1.

Imava v zalogi tudi šivalne stroje raznih drugih vrst in tovarov.

Cene zmerne, pogoji ugodni.

Slavno občinstvo je naproseno, da pred nabavo šivalnega stroja zahteva cenik, kateri se pošlje zastoj in franko.

300 komadov

= vinskih sodov =

od 300, 400, in 700 litrov s hrastovega lesa
v prav dobrem stanu oddaja po nizkih cenah

Tvrđka M. Rosner i drug

v Ljubljani.

Denar prihrani, kdor kupi izgotovljeno pohištvo pri

Ant. Breščak-u

v Gorici,

v Gosposki ulici št. 14

(v lastni hiši)

kateri ima v zalogi najbogatejšo
izbero pohištva vseh slogov za
vsak stan, priprostega in naj-
finejšega izdelka.

Daje tudi na obroke.

Lastna delavnica

za tapcirano pohištvo.

Cene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa,
podobe na šipe in platno, ogledala,
žima in platno.

Kožuhovne ovratnike

(boa)

v največji izberi — po čudovito nizkih cenah

Raznovrstne pletenine za zimo

Jaegerperilo i. t. d.,

naj si v lastno korist ogleda vsakdo pred nakupom v trgovini

J. ZORNIK — Gorica, Gosposka ulica št. 10.

Cene brez vsake konkurence! — Kakovost blaga najboljša!

Solidna postrežba! — Cene stalne!